

Nr 72.

Godkänd av första kammaren den 12 april 1916.

Godkänd av andra kammaren den 12 april 1916.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående utredning rörande arméns gifta underofficerares inkvarteringsförhållanden.

(Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 12.)

(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 3.)

Till Konungen.

Uti en inom riksdagen väckt motion har gjorts framställning i syfte att åtgärder snarast möjligt måtte vidtagas för att åstadkomma mera likartade inkvarteringsförhållanden för arméns gifta underofficerare än nu är fallet.

I en annan inom riksdagen väckt motion har framhållits behovet av att åtgärder vidtoges för att snarast möjligt bereda vid Stockholms truppförband tjänstgörande truppunderofficerare inkvartering in natura.

I den ordning 46 § riksdagsordningen föreskriver har riksdagens vederbörande utskott inhämtat yttrande över motionerna från arméförvaltningen, vilket yttrande bilagts utskottsbetänkandena i ärendet.

Frågan om lämpligaste sättet för ordnande av de vid armén anställda underofficerarnas inkvartering har sedan gammalt utgjort föremål för statsmakternas intresse och omsorg, utan att dock ännu ha nått en tillfredsställande lösning. Redan genom kungl. brevet den 28 september 1883 föreskrevs, att det om möjligt skulle anordnas inkvartering in natura

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 14 saml. 31 häft. (Nr 72—75.)

för samtliga underofficerare. I de fall, där underofficerare icke kunnat beredas inkvartering in natura, har kontant inkvarteringsbidrag utgått till dessa.

Häri genom hava i berörda avseende två avlöningsformer kommit att stå vid varandras sida. Huruvida den ena eller andra avlöningsformen kommer till användning sammanhänger, såsom av ovanstående framgår, med tillgången på de särskilda orterna av bostäder för ändamålet och beror således på omständigheter, som ligga utanför den enskildes bestämmanderätt, vilket redan i och för sig stundom kan förefalla hårt för den enskilde. Men härtill kommer, att berörda två avlöningsformer äro otillfredsställande på den grund, att de ofta medföra ojämnhet och obillighet. Dels växla nämligen de till buds stående bostäderna i utrymme och beskaffenhet för övrigt, dels kan den hyresersättning, som, i händelse tillgång till bostäder ej finnes, skall utgå, i ett fall utgöra vederlag för ett eller två rum med kök, i ett annat fall för tre rum med kök; och den, som nödgas mottaga hyresbidrag, kommer därjämte ofta på grund av detta bidrags otillräcklighet i en ogynnsam ställning i jämförelse med den, åt vilken bostad upplåtes.

För de gifta underofficerarna är, i all synnerhet i Stockholm, nu utgående inkvarteringsbidrag över huvud taget för lågt för att kunna bereda dem tillfälle att förskaffa sig lämplig bostad.

Det synes riksdagen tydligt, att till förbättrande av ovanberörda missförhållanden effektiva åtgärder från statsmakternas sida äro av behovet påkallade.

Alltsedan år 1908, då riksdagen, vid prövning av utav Eders Kungl. Maj:t uppgjorda byggnadsplaner för uppförande av nya kaserner, uttalat sig för att inom de nya kasernetablissemangen eller i särskilda bostadshus bostäder måtte beredas underofficerare samt rörande storleken av dessa bostäder, har i huvudsak principiell enighet varit rådande i fråga om underofficerares bostadsförhållanden. Att likväl bristande planmässighet i detta avseende gjort sig gällande, beror dels på de befintliga olika typerna av kaserner dels ock måhända förnämligast därpå, att de hittills gjorda utredningarna i ämnet givit svävande resultat. En förnyad utredning är under sådana förhållanden, såsom även av kungl. arméförvaltningen framhålles, synnerligen önskvärd, och är det enligt riksdagens mening att förvänta, att förevarande spörsmål därigenom skall erhålla en slutgiltig lösning.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, det Eders

Kungl. Maj:t tacktes snarast möjligt taga under omprövning, vilka åtgärder, som böra vidtagas för att åstadkomma mera likartade inkvarteringsförhållanden för arméns gifta underofficerare än nu är fallet, och att därvid jämväl måtte beaktas, om åtgärder kunde vidtagas, i syfte att snarast möjligt bereda vid Stockholms truppförband tjänstgörande truppunderofficerare inkvartering in natura.

Stockholm den 12 april 1916.

Med undersåtlig vördnad.
